

Tænder og 22q11 deletion.

Når man har 22q11 deletion oplever man hyppigere problemer med mælketænderne – ofte er der mange huller, selv om forældrene børster barnets tænder regelmæssigt og giver barnet samme kost som resten af familien.

Dette kan skyldes flere ting:

- der kan være hjertesygdom og /eller mange infektioner i luftvejene som bliver behandlet med sukkerholdig medicin. Endvidere kan barnet af sygdomsårsager nogle dage være så svagt eller ked af det at man ikke får børstet tænderne grundigt et par gange dagligt.

- der kan være dårlig eller svag emalje.

- der er påvist at mange børn med 22q11 deletion har et større antal bakterier der danner syre i munden og derfor hurtigere får huller i tænderne.

- der er ofte mindre spyttproduktion og mindre aktiv mundmotorik. Det vil sige at spyt, tunge og bevægelser med læber og kinder, som ellers er med til at rense tænderne, ikke hjælper så meget til som hos andre børn.

Derfor er det meget vigtigt at forældrene gør en ekstra indsats for at huske at rense munden og børste tænderne på barnet grundigt mindst to gange dagligt. Det er ikke noget der gør ondt og som regel protesterer barnet kun fordi det bliver holdt fast.

Det er nemmest at bruge en blød baby-tandbørste - også når barnet er blevet lidt større – med lidt fluortandpasta på.

Hvis barnet bider sammen på tandbørsten, kan man stå bagved barnet og lægge pegefingern på den hånd man ikke bruger om bagved barnets sidste kindtand. Så kan man børste med den anden hånd uden at barnet kan bide helt sammen og man har styr på hovedet samtidigt.

Den kommunale tandpleje hjælper med undersøgelser og gode råd til en god mundhygiene. De vil eventuelt tilse barnet lidt oftere end normalt for at kunne forebygge huller eller behandle dem inden de bliver store.

Når barnet har fået de blivende fortænder er det en god idé at blive set af en specialtandlæge i Ganespalteafdelingen i Århus eller Hellerup for at få kontrolleret sammenbid og tyggefunktion. Derudover bliver der taget røntgenbilleder for at se om der er anlæg til alle tænder og for at se hvordan barnets kæber vokser. Det er ofte nødvendigt at følge dette i en årrække.

Er man født med ganespalte og eller med 22q11 deletion, er der øget risiko for at man mangler anlæg til en eller flere blivende tænder.

Vækstretningen på kæberne er også påvirket af den generelle lave muskeltonus som tit er til stede ved deletionen. Dette vil også blive fulgt og taget med i overvejelserne hvis der skal reguleres tænder.

Yderlig information kan altid fås hos tandlægerne i Hellerup og Århus – Ganespaltecentre.

Lut Hvidkjær
Specialtandlæge
Ganespalteafdelingen – Århus
12.05.2009